

СОЦІАЛЬНИЙ РОЗВИТОК ЗЕМЕЛЬНИХ РЕСУРСІВ ТА КОНТРОЛЬ ЗА ЇХ ВИКОРИСТАННЯМ

Земля являється не лише важливою умовою просторового існування світу, а й основним засобом виробництва в аграрній сфері та економічним ресурсом суспільства. На сьогодні все більше стає очевидним, що земельні ресурси України набувають важливого стратегічного значення не лише для задоволення потреб людей, а й для світового співтовариства, з метою розв'язання глобальних проблем продовольчого характеру.

Однак питання земельних відносин і надалі залишається непорушним, що порушує системність ринкових відносин та гальмує розвиток аграрної сфери в Україні. Також потрібно відзначити, що земля є основою екосистеми та базисом сталого розвитку, умовою соціального розвитку, прогресу та добробуту людини. Екологічно врівноважений сталий розвиток, раціональне та продуктивне використання земельних ресурсів можливий лише за умови суспільно-врівноваженого використання земельних ресурсів на основі виваженої державної політики у сфері земельних відносин.

На нашу думку особливої уваги потребує питання збереження раціонального використання, та відтворення земельних ресурсів, як базису сталого розвитку України. Розв'язання цих проблем можливе з використанням принципів сталого розвитку. Потрібно відзначити, що перед наукою виникає питання перегляду теоретичного, методичного базису землекористування та удосконалення процесів управління земельними ресурсами та порядок здійснення контролю за використанням та охороною земель.

Використовуючи концепцію сталого розвитку землекористування, ми зможемо досягти оптимального співвідношення між економічним зростанням земельних ресурсів, поліпшенням екологічного стану землі, а також задоволенням потреб людей. В умовах реформування земельних відносин, потрібно використовувати передусім такі принципи: системний підхід до раціоналізації землеволодіння та землекористування; задовольняти соціальні-економічні інтереси користувачів з врахуванням поліпшення екологічного стану земельних ресурсів; охорону землі, та навколишнього середовища.

Управління земельними ресурсами має охоплювати всі процеси земельних відносин: заходи, щодо охорони та ефективного використання земельних ресурсів; формування розподілу земель між галузями господарського кодексу.

Розглядаючи питання контролю потрібно відзначити, що відповідно до закону України «Про державний контроль за використанням та охороною земель» № 963 – IV від 19.06.2003р., охорона земель – система правових, організаційних, економічних, технологічних та інших заходів, спрямованих на раціональне використання земель, запобігання необґрунтованому вилученню земель сільськогосподарського призначення для несільськогосподарських потреб, захист від шкідливого антропогенного впливу, відтворення і підвищення родючості

ґрунтів, підвищення продуктивності земель лісового фонду, забезпечення особливого режиму використання земель природоохоронного, оздоровчого, рекреаційного та історико-культурного призначення.

Основними завданнями державного контролю за використанням та охороною земель є:

- забезпечення додержання органами державної влади, органами місцевого самоврядування, фізичними та юридичними особами земельного законодавства України;

- забезпечення реалізації державної політики у сфері охорони та раціонального використання земель; запобігання порушенням законодавства України у сфері використання та охорони земель, своєчасне виявлення таких порушень і вжиття відповідних заходів щодо їх усунення;

- забезпечення додержання власниками землі та землекористувачами стандартів і нормативів у сфері охорони та використання земель, запобігання забрудненню земель та зниженню родючості ґрунтів, погіршенню стану рослинного і тваринного світу, водних та інших природних ресурсів.

Об'єктом державного контролю за використанням та охороною земель є всі землі в межах території України. Державний контроль за використанням та охороною земель, дотриманням вимог законодавства України про охорону земель і моніторинг ґрунтів здійснюється шляхом: проведення перевірок; розгляду звернень юридичних і фізичних осіб; участі у прийнятті в експлуатацію меліоративних систем і рекультивованих земель, захисних лісонасаджень, протиерозійних гідротехнічних споруд та інших об'єктів, які споруджуються з метою підвищення родючості ґрунтів та забезпечення охорони земель; розгляду документації із землеустрою, пов'язаної з використанням та охороною земель; проведення моніторингу ґрунтів та агрохімічної паспортизації земель сільськогосподарського призначення.

Отже розглянувши роль, значення та контроль за використанням земельних ресурсів в житті людини можна відзначити, що земля це не лише основний елемент виробництва, а й те що земельні ресурси відіграють важливу роль у розвитку продуктивних сил будь-якої країни. Питання раціонального використання земельних ресурсів повинно стати головним до вирішення, а не лише питання економічного, соціального та екологічного характеру. Осмислення суспільної ролі землі, як природного ресурсу має вирішальне значення для визначення теоретичних основ сталого розвитку. Також потрібно відзначити, що виникає необхідність у створенні дієвого механізму вдосконалення політики землекористування в контексті сталого розвитку, що дасть можливість підвищити соціально-економічну та екологічну ефективність землекористування в Україні та сприятиме інвестиційному забезпеченню агротехнічних робіт. Також потрібно звернути увагу на нормативно-правову базу, що регламентує порядок здійснення контролю за використанням та охороною земель, тому що вона не є досконалою та розпорошеною.